

Nowelizacja uchwały antysmogowej coraz bliżej

Autor: www.pixabay.com

Komisja Ochrony Środowiska obradująca pod przewodnictwem Mirosława Augustyniaka przyjęła 12 kwietnia w pierwszym czytaniu projekt nowej uchwały antysmogowej dla Mazowsza. Sejmik rozpatrzy nowelizację na posiedzeniu sejmiku.

W ostatnich dniach **projekt uchwały pozytywnie zaopiniowały trzy sejmikowe komisje**: Polityki Społecznej i Prorodzinnej, Strategii Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego oraz Rolnictwa i Terenów Wiejskich. W pracach komisji aktywnie uczestniczyło wielu aktywistów organizacji i stowarzyszeń, naukowcy oraz przedstawiciele władz samorządowych m.st. Warszawy.

Obecny kształt uchwały

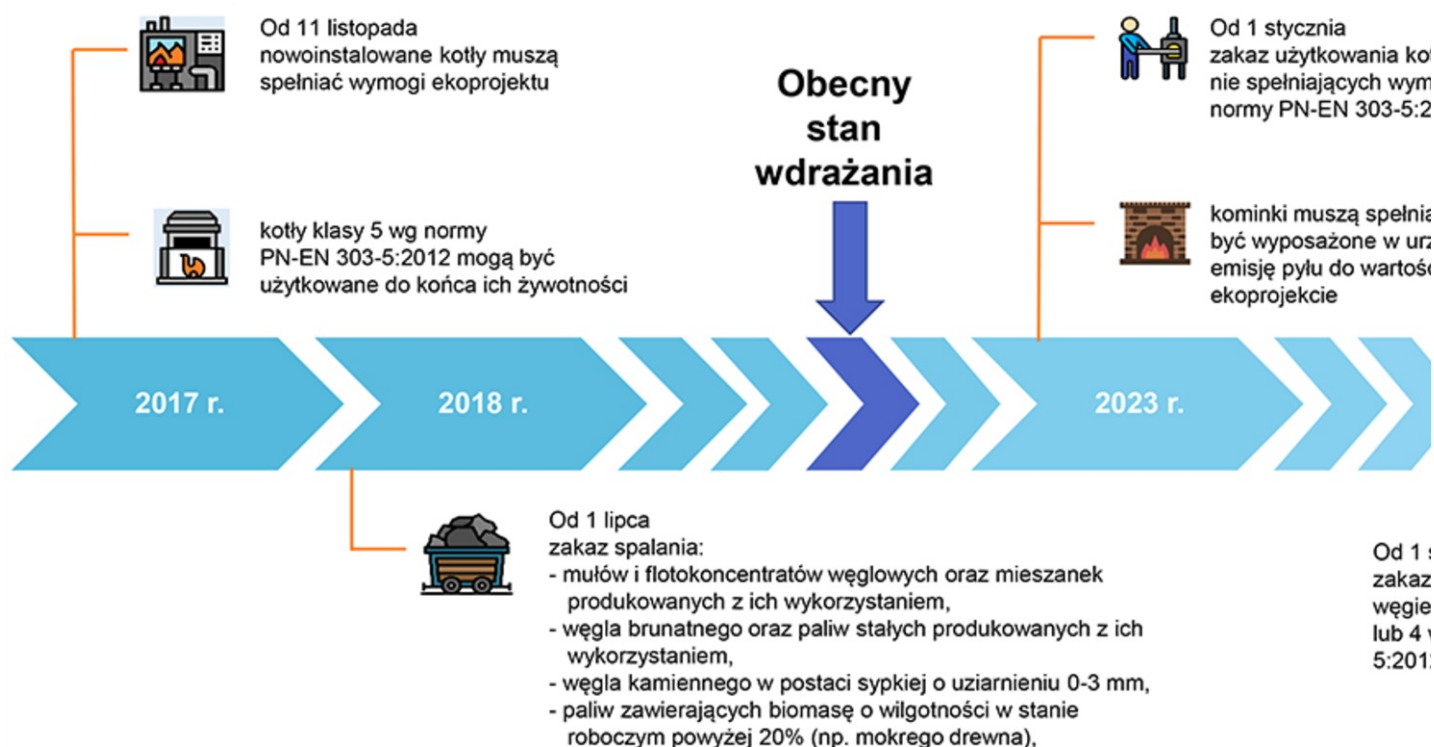
Uchwała antysmogowa skupia się głównie na kotłach i ograniczeniach w stosowaniu paliw. Dlaczego? Są dwa główne powody:

- ponieważ ogrzewanie domów paliwami stałymi powoduje niską emisję, czyli emisję pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m (na Mazowszu zgodnie z Programem Ochrony Powietrza jest około 500 tys. kotłów opalanych paliwami stałymi),
- aż 60–80% zanieczyszczeń szkodliwych dla zdrowia i życia pyłów zawieszonych PM10 i PM 2,5 i benzo(a)pirenu pochodzi z indywidualnego ogrzewania.

Obecna uchwała antysmogowa dla Mazowsza obowiązuje od 11 listopada 2017 r. Zgodnie z jej postanowieniami:

- **od 11 listopada 2017 r.** nowo instalowane kotły muszą spełniać normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu (wynikającymi z treści rozporządzenia Komisji UE),
- **od 1 lipca 2018 r.** obowiązuje zakaz spalania w kotłach, piecach i kominkach: mułków i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem; węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z ich wykorzystaniem; węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm; paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna),
- **od 1 stycznia 2023 r.** nie będzie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012,
- **od 1 stycznia 2028 r.** nie będzie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012,
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności,
- posiadacze kominków będą musieli wymienić je **do końca 2022 roku** na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu, lub wyposażyć je w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

Obecny kształt uchwały antysmogowej

Konsultacje społeczne i opiniowanie

Proponowana nowelizacja uchwały antysmogowej jest rezultatem wielomiesięcznych dwukrotnych wojewódzkich konsultacji społecznych i rozległego procesu opiniowania.

W ramach obydwu tur konsultacji społecznych i opiniowania złożonych zostało 13 400 opinii, uwag i wniosków, w tym 13 226 uwag i wniosków społeczeństwa oraz 134 opinii organów. Uwzględniono w sumie 11 205 uwag i wniosków społeczeństwa oraz 96 opinii organów.

W rezultacie, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych i opiniowania, została podjęta decyzja o rezygnacji z wprowadzenia:

- całkowitego zakazu paliw stałych (w tym biomasy) w NUTS2 – warszawskim stołecznym
- wydłużenia pierwotnych terminów wymiany urządzeń grzewczych o pół roku
- zakazu eksploatacji instalacji opalanych paliwami stałymi, w nowobudowanych budynkach, dla których istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci gazowej.

Konsultacje społeczne i opiniowanie

Uchwała po nowelizacji

Proponowane zmiany w uchwale antysmogowej przedstawiał radnym **Marcin Podgórski**, dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych UMWM. Podkreślił, że **uchwała antysmogowa to narzędzie do walki z niską emisją**, czyli zanieczyszczeniami pyłami zawieszonymi PM 10 i PM 2,5 oraz benzo(a)pirenem. Ma to przede wszystkim znaczenie zdrowotne, **ma zapobiec zanieczyszczaniu powietrza**, którym wszyscy oddychamy. **Wartością dodaną uchwały jest kwestia ograniczenia gazów cieplarnianych.**

Nowelizacja wprowadza następujące nowe, kluczowe regulacje:

- Od **1 października 2023 r.** zakaz palenia węglem kamiennym i paliwami wyprodukowanymi z jego wykorzystaniem w m.st. Warszawie. Wyjątek: kotły posiadające 5 klasę zainstalowane do 11 listopada 2017 r. i kotły/kominki spełniające wymogi ekoprojektu zainstalowane do 1 czerwca 2022 r. w istniejących budynkach – można w nich palić węglem do końca ich żywotności,
- Od **1 stycznia 2028 r.** zakaz palenia węglem kamiennym i paliwami wyprodukowanymi z jego wykorzystaniem w powiatach grodzkim, legionowskim, mińskim, nowodworskim, piaseczyńskim, pruszkowskim, otwockim, warszawskim zachodnim, wołomińskim. Wyjątek: kotły posiadające 5 klasę zainstalowane do 11 listopada 2017 r. i kotły/kominki spełniające wymogi ekoprojektu zainstalowane do 1 czerwca 2022 r. w istniejących budynkach – można w nich palić paliwami stałymi do końca ich żywotności,
- Od **1 stycznia 2023 r.** na całym Mazowszu zakaz użytkowania kotłów na paliwo stałe w nowobudowanych budynkach, dla których nie zostały wydane decyzje i istnieje możliwość techniczna przyłączenia do sieci ciepłowniczej.

Opinie radnych

Podczas obrad Komisji Ochrony Środowiska, kierowanej przez **Mirosława Augustyniaka**, w dyskusji w sprawie nowelizacji uchwały antysmogowej uczestniczyli radni: **Stefan Traczyk, Anna Wolszczak, Bartosz Wiśniakowski, Michał Grodzki, Ewa Lisiecka**.

Wiceprzewodniczący Komisji Środowiska **Bartosz Wiśniakowski** w imieniu radnych Koalicji Obywatelskiej podkreślił, że nowelizacja uchwały antysmogowej naszego sejmiku potwierdza, jak konsekwentnie walczymy ze smogiem i z zanieczyszczeniami pochodzącymi z niskiej emisji. Działamy w ramach samorządowych, wojewódzkich kompetencji. Wykorzystujemy takie narzędzia działania, jakie są dla nas dostępne.

– Chcemy tak szybko, jak to możliwe wyeliminować z rynku paliwa najgorszej jakości, bo ich spalanie w domowych piecach grzewczych i lokalnych kotłowniach to jedna z głównych przyczyn powstawania smogu. W trakcie konsultacji społecznych zrezygnowaliśmy z wprowadzenia całkowitego zakazu stosowania biomasy, bo jak się okazało to nie był dobry pomysł. Zaostaliśmy już obowiązujące zakazy w eksploatacji instalacji i urządzeń, w których mieszkańcy spalają paliwa, dodajemy nowe regulacje ograniczające stosowanie paliw stałych, w Warszawie i okolicznych powiatach. Nowa uchwała powstała w wyniku długotrwałych intensywnych prac, całego procesu dwukrotnych konsultacji społecznych z udziałem wielu tysięcy Mazowszan: samorządowców, ekspertów, aktywistów. W obecnej wersji jest to narzędzie na dziś optymalne, zasługujące na wprowadzenie w życie – podsumował **Bartosz Wiśniakowski**.

Radni **Anna Wolszczak** i **Stefan Traczyk** zgłosili poprawkę oznaczającą wykreślenie punktu 2. zawartego w paragrafie 1. projektu uchwały.

Radna **Ewa Lisiecka** zgłosiła poprawkę do punktu 1) w paragrafie 1. projektu uchwały, przewidującą wydłużenie terminu wprowadzenia zakazu stosowania w instalacjach, o których mowa w § 2, węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla do 1 października 2024 roku zamiast do 1 października 2023 r. w granicach administracyjnych m.st. Warszawy, oraz do 1 stycznia 2030 roku zamiast do 1 stycznia 2028 r. w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego.

W głosowaniu komisja nie przyjęła tych poprawek, a następnie przyjęła w pierwszym czytaniu cały projekt uchwały, w proponowanym brzmieniu.

Opinie aktywistów, organizacji antysmogowych, naukowców

Podczas obrad czterech sejmikowych komisji zabrało głos wielu przedstawicieli organizacji antysmogowych, aktywistów stowarzyszeń i fundacji, naukowców. W posiedzeniach uczestniczyli także przedstawiciele władz m.st. Warszawy.

Jednoznaczne i pełne poparcie dla tego projektu uchwały przekazał radnym **Michał Olszewski** – zastępca Prezydenta m. st. Warszawy, prezes Stowarzyszenia Metropolia Warszawa reprezentującego 66 jednostek samorządu terytorialnego z Regionu Warszawskiego Stołecznego.

– Jesteśmy absolutnie zgodni co do konieczności wprowadzenia zakazu spalania węgla w zaproponowanym przez uchwałę kształcie. W tej sprawie w styczniu 2022 r. zostało przyjęte stanowcze stanowisko Rady Miasta Stołecznego Warszawy, co znalazło także wyraz w piśmie prezydenta m.st. Warszawy Rafała Trzaskowskiego z 12 lutego br. – podkreślił **Michał Olszewski**.

Przypomniał, że obecnie to sektor komunalny odpowiada za 80 proc. zanieczyszczeń powietrza pyłami zawieszonymi PM 10 i PM 2,5 oraz za 90 proc. zanieczyszczeń benzo(a)pirenem, zgodnie z corocznymi raportami Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

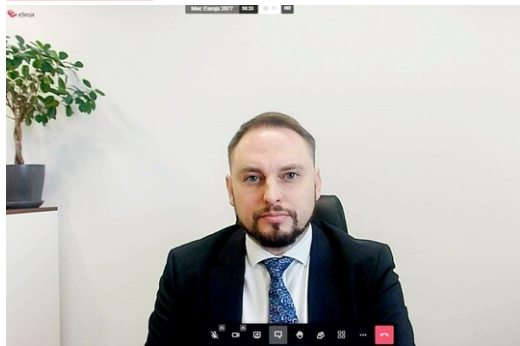
Prof. dr hab. inż. Piotr Kleczkowski z Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie przedstawił się jako oponent chóru zwolenników spalania biomasy. Wskazał, że szkodliwość spalania drewna jest porównywalna do spalania węgla. Jest mniej sadzy, ale więcej związków rakotwórczych, jak dowodzą badania i nauka światowa. Drewno jest paliwem odnawialnym, ale jego spalanie nie jest przyjazne klimatowi. Opowiedział się za przyjęciem proponowanego projektu nowej uchwały podkreślając, że to nie jest czas na półśrodki. Zły stan powietrza na Mazowszu potwierdzają wyniki pomiarowe: ponad czterokrotne przekroczenia norm pyłu zawieszonego PM 2,5 oraz przypadki nawet dwudziestokrotnego przekroczenia dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu.

Całkowite poparcie dla projektu przekazał **Piotr Siergiej** – rzecznik Polskiego Alarmu Smogowego, największej organizacji antysmogowej w Polsce (56 oddziałów w Polsce). Przypomniał, że petycję w tej sprawie podpisało prawie 10 tys. osób. Zwrócił się do radnych z prośbą o przyjęcie nowelizacji, także dlatego że jest efektem rozsądnego kompromisu przyjętego w wyniku długotrwałych konsultacji.

Wojciech Perek, Krzysztof Motel i Dariusz Nasiński reprezentujący Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Kominki i Piece”, **Jan Zapora** z Cechu Zduńców Polskich, **Dariusz Marciniak** z Fundacji Zielone Ciepło, **Krzysztof Woźniak** z Polskiego Forum Klimatycznego poddali krytyce projekt nowelizacji w zakresie wprowadzenia zakazu eksploatacji instalacji opalanych paliwami stałymi, w tym biomasą, przewidzianego w punkcie 2 paragrafu 1. uchwały wobec nowo budowanych budynków, jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora.

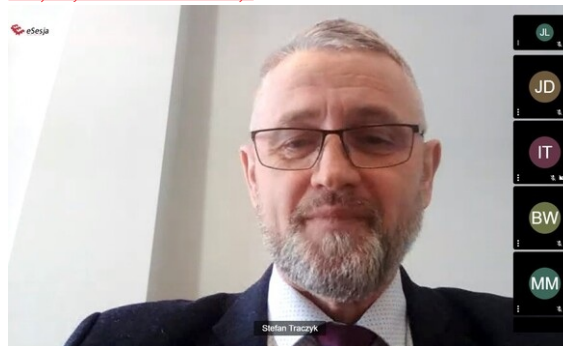
Poparcie dla projektu nowelizacji uchwały przekazali radnym **Łukasz Adamkiewicz** – wiceprezes Europejskiego Centrum Czystego Powietrza, **prof. Michał Krzyżanowski** – członek Rady Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia, ekspert WHO, **Jacek Karaczun** z Health and Environment Alliance (HEAL), organizacji non-profit zrzeszającej 70 organizacji w 25 krajach, **Agnieszka Warso-Buchanan** – kierowniczka programu Czyste powietrze Fundacji Prawnicy dla Ziemi, **Dominika Mucha** – Europejskie Centrum Czystego Powietrza; **Kamila Drzewicka** – Fundacja Client Earth Prawnicy dla Ziemi.

[Bartosz Wiśniakowski](#)

[arch. UMWM](#)

[radny województwa Stefan Traczyk](#)

[arch. UMWM](#)

[Marcin Podgórski dyrektor Departamentu Gospodarki Odpadami, Emisji i Pozwoleń Zintegrowanych UMWM](#)

[arch. UMWM](#)

[Michał Olszewski wiceprezydent Warszawy](#)

[arch. UMWM](#)

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie [archiwum.mazovia.pl](#)